

Rendszerkedünk - képzetségek és ami mögötte van

A hagyományos M.A.G.U.S. rendszerével kapcsolatban az egyik első komoly kritika a képzetségrendszerre érte: Miért csak 2 fokozat van? Hiszen a nyelvvizsgánál is van alapfok, középfok, mesterfok. És különben is, fejlődhetnének a karakterek fokozatosabban is, nem feltétlenül szerencsés letudni a teljes fejlődési utat összesen két szinttel. Nőmeg sok tanfolyamnál, "szakmánál" ma is sokan látni vélték az alapfok, középfok, felsőfok hármast. Igaz, ez inkább ritka és egzotikus kivétel, mint általános gyakorlat, mert egy alapfokú gépkezelő és egy gépészmérnök még véletlenül sem azonos képzettség egymásra épülő fokait jelképezi. A nyelveknél pedig az alap M.A.G.U.S. nem 2, nem 3 hanem mindjárt 6 fokozatot tartalmazott. Vagy hetet, ha a teljes képzetlenséget is számoljuk. Az érvek, érvecskék a változtatás mellett olykor igen gyenge lábakon álltak. Ellenben azóta is meghatározzák a M.A.G.U.S. történelmét. Nekik köszönhető, hogy sok kiegészítő helyett sok új kiadás született. Azt hiszem sokunk bánatára. És ha a helyzet az utóbbi időben változni is látszik, kérdés, hogy mire is megyünk majd a változással: A baj sajnos megtörtént.

A Rúna Magazin hasábjain megjelentek az ígéreték, 5 fokozatú képzetségrendszerrel, és még ki tudja mi minden másról. Ennek köszönhetően nem kalandmodulokat, a fehér foltokat

kitöltő kiegészítőket kaptunk, hanem egy készülő új kiadást. Amiből nem lett semmi. Tény, hogy a M.A.G.U.S. rendszerén lehetett volna mit csiszolni, de a sorban megjelenő ígéreték egy része finoman szólva is átgondolatlan volt, ellenben legalább újra kellett volna kezdeni miatta a rendszer tervezését. Ellenben ígéreték között határidő is akadt, így aztán nem hozhatta el a tervezett rendszer reformot a Második Törvénykönyv, hanem levelezőlistákról összevadászott anyagokat tartalmazott, furcsa tákolmány lett, hiszen le kellett adni valamit, de értelmes munka ekkor már nem folyhatott, az alkotócsapat ami összehozta a M.A.G.U.S.-t szétesett. A rendszer megreformálásából született a CODEX.

Ne feledjük, még mindig az Első Törvénykönyv megjelenése előtt állunk. A fejlesztés a VP berkeiben tovább zajlott, készült gőzerővel a SUMMARIUM, aminek sorsáról, stb. már beszéltünk. A felnőtt világkép, öt fokozatú képzetségrendszer és minden más ígéretével érkező megoldás megbukott. A vásárlók M.A.G.U.S. alapkönyvet akartak, és nem egy új horror tákolmányt. Pech. Nőmeg persze oly sokan akartak még akkor 5 fokozatot, ami mellett a teljes akkori alkotógárda is kiállt. Mert ugye akad alapfok, középfok, mesterfok. Ez éppen olyan fontos volt, mint a nagy

közös élő magisztériumon közös erővel eljutni oda, hogy Novák Csanád ordítva jelentse ki: Mert Yneven nincs is hidrogén. Nem csupán Novák Csanádot éri ez a kritika: Ezt közös erővel érte el az alkotócsapat. Egyetlen ember nem volt akkor ott, aki e kérdésekre gyors választ adott volna, odateszi Csanád elé. Pedig ebben a csapatban ott volt Gáspár András, ott volt Kornya Zsolt, csak éppen a válasz nem volt ott. Nem látták az összefüggéseket.

De sokan elfeledkeztünk más hagyományos fokozatokról: Inas, segéd, mester. Pedig ez a felosztás tartósan működött, s szinte minden szakmára igaz volt. S ha itt 3 fokozatról beszélünk, akkor miért nem ennek akar megfelelni a rendszer? Nem kell a három fokozat? Kétféle jó választ is adhatok erre a kérdésre: Az első viszonylag egyszerű: A két fokozat valójában nem is két fokozat, hanem valamivel több ennél. Teljesen képzetlen, Alapfok, Mesterfok, ha nem is teszünk hozzá semmit, akkor is háromféle "képzettségi szinttel" rendelkezhet egy karakter. Azaz a teljes képzetlenség is egy fok, amivel bizony számolni kell, és aminek a világban is van bizony megfelelője.

Az inas, mint képzetlen munkaerő esetében is találunk hát megfelelő képzettségi szintet. Ez pedig megfelel az inas szerepének. Márpedig ennél több fokozat nem illeszthető be, ha a képzettségek oktatásánál a hagyományokra is odafigyelünk. Hiszen az inas (képzetlenség), segéd (alapfok), mester (mesterfok) a világban is megjelenő szintek. Az egyes szintekhez tesz a karakter vizsgát, azok elérésekor kerek egész az oktatás, addig bizony az "iskolapadot koptatja". A hagyományos M.A.G.U.S. képzettségrendszere így a világban is elhelyezi a karaktereket. Ez pedig a rendszer egyik erénye.

A köztes fokozatokkal az a probléma, hogy míg tudjuk mi várható el egy segéd-től, egy mestertől, addig azt nem tudjuk, milyen sorrendben sajátítja el egy karakter ezeket az ismereteket. Az egyes iskolák oktatási módszerei eltérőek lehetnek, a vizsga követelmények, a világban is megjelenő szintekhez tartozó elvárások jelentik az egyetlen adottságot. Ugyanakkor a rendszer (a hagyományos 2 fokozatú rendszer is) sok más rendszerrel ellentétben lehetőséget ad arra, hogy jelezzük a karakter valamilyen ismeretanyagot csak részben sajátított el, hiszen a már elköltött KP, ami még nem jelent új képzettség fokot éppen ezt jelzi. Itt pedig megjegyzésként sok részletet feltüntethetünk a

képzettség mellett. A rendszer szabadságával, fokozatosságával nem sok gondunk lehet.

Ahol egy ismeretanyag elsajátítása egyetlen pontba kerül, ott erre ritkán van lehetőség. Azonban akadnak még furcsaságok is, ha már a képzettség fokokról beszélünk. Pontosán tudjuk, hogy a mai modern világban sem sok közös van egy alapfokú végzettségű gépkezelő és egy gépészmérnök tudásában. Ezt a különbséget viszont nem a képzettségek különböző foka, hanem az eltérő képzettségek jelenítik meg. Ékszerészet, vagy Szakma (Ékszerész), Alkímia, vagy Szakma (Alkimista). A különbség megjelenhet a játékban is, a karakterlapon is. Ez pedig nem kis erény. Számtalan képzettség egészítheti ki egymást, és valóban elhelyezik a karaktert a világban, és nem csak azt mondják meg mire is képes az egy dungeon crawl kalandban.

A városi alkímistának nem feltétlenül kell Alkímia képzettséggel rendelkezni, hiszen a valós háttér ismerete nélkül kever össze adott összetevőket egy ismert recept szerint. Nem nevezném igazi tudósnak, egyszerű iparos ő is, csak éppen különböző szereket kever össze. A tudása azonban nem sokkal több egy szakácsnál, csak ő más anyagokkal dolgozik. Ellenben tudja, mit és hol kell beszerezni, mire mikor várható igény, gyorsan és hatékonyan dolgozik, tudja, hogy kinek és mit érdemes ajánlania. A tudása annak ellenére egy kerek egész, hogy az alkímia képzettségben javarészt képzetlenségnek tűnik. Még egy nevesebb városi alkímista is sokszor csupán az Alkímia képzettség alapfokával bír. Ezzel szemben egy varázslóiskola, egyetem alkímistája ismeri a pontos elméleteket, számítási módokat, sokféle anyaggal tud bánni, remekül elboldogul a laborban, új dolgokat állít elő, de nem sokat tud arról, hogyan kell egy kisvárost mindenféle szerekekkel ellátni. A két képzettség kiegészíti egymást.

A mesterfokú alkímia mellett létezhetnek ezt kiegészíteni képes képzettségek, amik specializált ismereteket jelentenek... Akár egyes fémek ötvözéséről, akár másról. Persze a fémek ötvözéséről szóló ismeretek mellé a kovácsolási eljárások ismerete is hasznos lehet (kovács szakmát is beleértve akár). Azaz egy alkímista tudását a végletekig részletezhetjük, megannyi

képzettséget felvéve a karakternek. Nem igaz tehát az sem, hogy a karakter a játék alatt nem, vagy csupán néhányszor fejlődhetne. Rengeteg képzettség egészítheti ki a meglévőket. Persze ezt elmagyarázni nehezebb, mint beígérni az öt fokozatú képzettségrendszert, és nézni, hogy a kurva sok ezer kuncsaft után is szűz marad, mert nincs 1 KPja a szexuális kultúra első fokára...

Ígérgetni, rosszabb megoldást odadobni egyszerűbb, mint megérteni és a játékosnak is elmagyarázni a jól működő megoldást. Ismétlem nem csak Novák Csanád volt tudatlan, hanem a szinte teljes akkori alkotócsapat is. Kornya Zsolt fejlesztette volna az 5 fokozatú Summariomot, de Gáspár András is az alkotócsapat része volt. Csak éppen nem sokat tudott, akart hozzátenni a koncepcióhoz. Félreértés ne essék: Remek írók ők. Csak mint a legtöbb jó író, ők is többre értékelik az írói szabadságot, mint a rendszer és a világ egységét. Hiszen egy regény akkor is egységes maradhat, ha a sok regény nem teljesen egyforma világot ír le... Csak a szegény játékos fog szenvedni amikor a karaktere szembesül a logikátlanságokkal.

A M.A.G.U.S.-t azóta is a repedezett alapra építgetik tovább. És próbálják, újra és újra összetoldozgatni a megoldásokat. Azóta is maradt az 5 fokozat. Sőt, sikerült kitalálni a "szabadabb karakteralkotást". El tudom képzelni, ahol a Dorani varázslóiskolában azért engedik át a kötelező történelem vizsgán a varázslót mert a fejére van tetoválva "Szabadon alkotott JK vagyok bazmeg". És igen: látom a sok HMe "harcművészt" aki éppen csak a tökéletesedésről, meditációról feledkezett meg, de ugye így lett a táposabb. Szép, és jó sok új kiegészítő, megújult, összeszedett kronológia, és az egymástól eltérő világvilágképű regényeket is szívesen olvasom (de a világba nem tenném bele őket) de szilárd alap nélkül keveset ér.

Ez a szilárd alap vezet el a kérdéshez: Hova fejlődik tovább egy mester? Mi emeli

ki azokat a híres mestereket, akik a többiek fölé emelkednek? Különleges technikák, különleges képzettségek. A mesterfokú fegyverhasználat mellé tanulható képzettségeket ismerjük, de biztos akadnak a mesterfokú alkímia mellé tanulható képzettségek is. Az alkímista szakma mellé az alkímia, a herbalizmus is felvehető, esetleg méregkeverés, élettan... Számos olyan képzettség van amivel egy mester tovább tudna fejlődni, és amely képzettségek elsajátítása (akár részben is) kiemelhetné a többi közül. Persze a tehetség, a hírnév, és számos más dolog még külön is említendő. A két fokozatú képzettségrendszer, a leírt képzettségekkel nem egy teljes egész, csupán egy alap. De legalább szilárd alap. Amit egymásra épülő, egymást kiegészítő képzettségekkel, leírásokkal, stb. remekül lehet használni.

Sokan a "hagyományos M.A.G.U.S."-t a kétfokozatú képzettségrendszer alapján azonosítják. Ám az Első Törvénykönyv már a SUMMARIUM megjelenése (és tulajdonképpen bukása) utáni idők termése, számos változtatással. Az Első Törvénykönyv egyik-másik új szabálya pedig ugyanígy a "könnyebb megígérni mint megmagyarázni" jegyében született. Később jött az 5 fokozatú rendszer megmentésére az Új Tekercsek... Majd a szürkecsuklyások el nem készült rendszere, a rossz nyelvek szerint 40 fokozatú képzettségekkel, és olyan szerzők tollából akik számára a Bell görbét és a piramis diagramot nagy arccal anyázva összekeverni menő dolog. Persze tegyük hozzá, ők eddig az egyetlen hivatalos alkotócsapat aki nem jutott el egy kötetnyi alapkönyv megjelenéséig sem, de milyen jól leszólták az összes korábbi alkotót. Majd jött a d20, az ÚTK, és ki tudja mit tervez most a Delta Vision.

Becsületükre legyen mondva: Ők legalább kiegészítőket hoznak, és nem még újabb (képzettség)rendszert.

2011.07.20.

Szerző: The Elf

Forrás: Kalandmester.hu

Szerkesztette: Magyar Gergely